

[Kirkeministeren.]

oprindelige forslag fra 1941 til godt 16 000 kr. Det nye forslag drejer sig om en fuldstændig hovedistandsættelse af kirken, anslået til 108 000 kr. Forslaget blev tiltrådt såvel af den kgl. bygningsinspektør som af nationalmuseet, der dog tillige henstillede, at der indlægges elektrisk varme i stedet for den hidtidige opvarmning, og at der foretages enkelte andre ændringer og forbedringer, hvorefter hele udgiften bliver 150 000 kr. Dette forslag blev i april måned i år indsendt og godkendt af kirkeministeriet.

Med rette var menighedsrådet, som gik med til at indhente forslag til elektrisk installation, forskrækket over den store udgift. Dette forstår man i og for sig godt, da det drejer sig om et lille sogn med 200 indbyggere, som dog har forbindelse med andre sogne, Ingstrup og Vester Hjørmelev. Man søgte forhandling med min forgænger, kirkeminister Jens Sønderup, om udskydelse af forskellige arbejder, herunder den elektriske installation, og ministeren havde kort tid derefter en forhandling på samme linie med arkitekten. Endelig blev der på forslaget til finanslov for 1952—53 foreslået et statstilskud på 76 000 kr., fordelt på fire år, til hovedistandsættelse. Dette tilskud er langt det største af samtlige tilskud på finanslovsforslaget 1952—53 af de bevillinger, der er optaget til istandsættelse af landsbykirker. For at få så mange bevillinger som muligt til de mest tiltrængte istandsættelser med på dette års finanslovsforslag har min forgænger anset det for nødvendigt at fordele de flerårige bevillinger over et lidt større uremål end hidtil, og jeg ser derfor ikke udvej til at imødekomme det ærede medlems ønske om at få uremålet nedsat fra 4 til 2 år. Men det skulle heller ikke være nødvendigt, da ministeriet i sin sidste skrivelse om sagen, der er afsendt i oktober måned i år, har bevilget et lån af stiftsmidlerne på indtil 108 000 kr. med en amortisationstid på 41 år.

Det ærede medlem hr. Heilesen har brugt overordentlig stærke udtryk i sin fremstilling af hele denne sag og har f. eks. sagt, at administrationen

„har presset menighedsrådet til at vedtage“
de store udgifter, og har videre sagt — jeg citerer —:

„Her har vi hele administrationen i en nøddeskal. I 1942 forelå der et overslag for alle udgifter, 16 497 kr., i dag er det samme arbejde, når varmeanlægget fragar, anslået til 139 000 kr.“

Jeg må bestride dette i allerhøjeste grad.

Det er som før nævnt netop ikke det samme, men et ganske andet forslag, der er tale om nu, og ministeriet har aldeles ikke „presset“, men har kun efter sine sagkyndige rådgiveres forslag henstillet til menighedsrådet muligvis at tage yderligere forbedringer med, som ministeriet derefter efter aftale med menighedsrådet har ladet fare. Det er mig yderligere efter en nøje gennemgang af sagen en tilfredsstillelse at kunne fastslå, at denne sags behandling i ministeriet og hos ministeriets sagkyndige ikke på noget tidspunkt er blevet forhalet.

Men to ting bliver stående tilbage som hovedpunkter i denne sag. For det første drejer det sig om istandsættelse af en af vore gamle landsbykirker, et af vore dyrebareste bygningsminder fra middelalderen, noget, som intet andet land i verden har magen til. Disse gamle kirkers istandsættelse — det siger sig selv — må og kan kun overlades til folk, som efter deres uddannelse og helst efter praktisk erfaring har forståelse af og kendskab til netop disse gamle bygningsværker. Dette har praksis og lovgivning også gennem mange år slået fast, og det er under disse forudsætninger, den danske stat yder tilskud til disse gamle bygningsværker. En anden og beklagelig omstændighed ved denne sag er, at spørgsmålet om kirkens istandsættelse til trods for dens forfald har hvilet i 8 år. Men her kan man ikke fritage det lokale tilsyn for ansvar. I tiden fra 1942 til 1950 har sognet skiftet præst een gang og provst to gange. Jeg har under mit arbejde i ministeriet ikke oplevet så trist en hovedistandsættelsessag vedrørende en gammel dansk kirke som denne, og jeg må sige, jeg håber, det ikke nogensinde vil gentage sig.

Når jeg så udførligt har gjort rede for denne sag og ved min redegørelse vist, at det ærede medlems angreb på administrationen i denne sag er ubegrundet, ønsker jeg at tilføje, at det jo i et demokratisk land er en selvfølge, at administrationen kan og må angribes, og at denne talerstol også er det rette forum derfor, når der fra administrationens side bliver begået fejl og forømmelser, men det lader sig ikke nægte, at det ofte er et taknemligt emne at tage op; man er næsten sikker på bifald i vide kredse, når man skyder på administrationen. Derfor må det også være en ministers pligt som ansvarlig chef for den pågældende administrationsgren at tage til genmæle, når den bliver angrebet på et uberettiget grundlag, og at grundlaget er uberettiget, fremgår tydeligt af det her dokumenterede. Det ærede medlem har i virkeligheden fulgt